

Świat informacji stoi otworem!

WIEDZA W PIGUŁCE

Jeśli masz do czynienia z **wiarygodną** informacją, to znaczy, że możesz jej zaufać i uznać, że jest prawdziwa. Zawsze opieraj się na takich informacjach.

Aby móc uznać przekaz za wiarygodny, zbadaj czy autor:

1. Zna się na tym, o czym mówi? Czy na własne oczy widział wydarzenia, które opisuje?
  2. Przedstawia się z imienia i nazwiska i jest gotowy potwierdzić swoją wypowiedź?
  3. Powołuje się na słowa godnych zaufania świadków? Czy sprawdził źródła informacji, z których korzysta?
- Źródło informacji to miejsce, z którego czerpiemy wiadomości — np. określona książka, artykuł w gazecie, strona internetowa.
4. Przedstawia wiele punktów widzenia i różne źródła? Stara się obiektywnie opowiedzieć o temacie?
  5. Nie ma żadnego interesu w tym, aby ukazywać fakty w określonym świetle? Jest staranny — np. dba o poprawność językową?

Gdy sprawdzasz wiarygodność informacji, staraj się dotrzeć do kilku różnych źródeł. Staraj się, żeby były aktualne, czyli „na bieżąco” z tematem. Później porównaj, czy źródła zgadzają się. Jeśli nie, wybierz to najlepsze.

ZADANIA SPRAWDZAJĄCE

Zadanie 1.

Uzupełnij luki w tekście:

- aktualne
- autorem
- wiarygodność
- instytucja
- źródło

Karol szukał w internecie wiadomości o polskich latarniach morskich. Znalazł wiele stron na ten temat, wobec tego postanowił ocenić ich _____. Na wybranych kilku stronach sprawdził, kto jest _____ tekstów. Zrezygnował z użycia tekstów, które nie były podpisane. Następnie sprawdził, czy artykuły są _____ i odrzucił wszystkie, które były pisanne dawniej niż 5 lat temu. W czytanych tekstach zwrócił szczególną uwagę na to, czy autor podaje _____, z którego zaczerpnął informację. Szczególnie wiarygodna wydała się Karolowi strona prowadzona przez Stowarzyszenie Miłośników Latarni Morskich, ponieważ upewnił się, że jest to poważna _____. Strona wyglądała estetycznie, a teksty napisane były starannie. Każdy z tekstów był podpisany imieniem i nazwiskiem autora.

Zadanie 2.

Przyporządkuj informacje do odpowiednich kategorii, pamiętając, że temat pracy brzmi: „Największa polska jaskinia”.

kategorie:

Kategorie:

- informacje najważniejsze
- informacje dodatkowe — ciekawostki
- informacje zbędne — do odrzucenia

informacje:

Elementy do przyporządkowania:

- Jaskinia Wielka Śnieżna to najgłębsza i najdłuższa z polskich jaskiń.
- Niektóre z tatrzańskich jaskiń mają zabawne nazwy np. „Ukryta Dziura” albo „Siwy Kocioł”.
- Jaskinia Wielka Śnieżna ma 23 723 m długości.
- Najkrótszą polską jaskinią jest Grota Mechowska. Trasa, którą mogą przejść turyści liczy zaledwie 10 metrów.
- Wielka Śnieżna ma pięć otworów w dwóch różnych dolinach Tatr Zachodnich.
- Najgłębsze jezioro Tatr to Wielki Staw.
- Grotołaz to człowiek zajmujący się sportowym lub turystycznym chodzeniem po jaskiniach.
- Plan Jaskini Wielkiej Śnieżnej z nazwami poszczególnych jej części.
- Zdjęcie grotołaza w grocie w Alabamie.
- Jaskinia Wielka Śnieżna została odkryta w 1959 roku.
- Być może Wielka Śnieżna jest o wiele dłuższa, ponieważ naukowcy co roku odkrywają nowe przejścia i korytarze wewnątrz jaskini.
- Ciekawostką w Jaskini Wielkiej Śnieżnej jest lodospad — pochyła, mierząca 80 metrów ściana, przez cały rok pokryta lodem.

SŁOWNICZEK

- **wiarygodność:** cecha tego, co wiarygodne, czyli rzetelne i godne zaufania
- **aktualność:** cecha rzeczy aktualnych czyli obowiązujących w danej chwili, dotyczących teraźniejszości
- **źródło informacji:** każdy przedmiot z którego czerpie się wiadomości na interesujący nas temat

---

Tekst: Urszula Dobrowolska, scenariusz: Anna Buchner, konsultacja merytoryczna: Justyna Jasiewicz. Materiał pochodzi z serwisu edukacjamedialna.edu.pl prowadzonego przez Fundację Nowoczesna Polska.

Udostępniono na licencji [Creative Commons Uznanie autorstwa - Na tych samych warunkach 3.0](https://creativecommons.org/licenses/by/3.0/).

Źródło: <http://edukacjamedialna.edu.pl/lekcje/swiat-informacji-stoi-otworem/>.

Publikacja dofinansowana ze środków Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego.

Podstawa programowa:

Język polski, II poziom edukacyjny

Cele kształcenia

Odbiór wypowiedzi i wykorzystanie zawartych w nich informacji

Tworzenie wypowiedzi

Uczeń tworzy wypowiedzi pisemne w nastę: list oficjalny, proste sprawozdanie, ogłoszenie, zaproszenie, prosta notatka

Treści nauczania

odróżnia zawarte w tekście informacje ważne od informacji drugorzędnych;

Uczeń wyszukuje w tekście informacje wyrażone wprost i pośrednio (ukryte);

Uczeń wyciąga wnioski wynikające z przesłanek zawartych w tekście (w tym rozpoznaje w nim prawdę lub fałsz);

Uczeń uczestnicząc w rozmowie, słucha z uwagą wypowiedzi innych, mówi na temat; prezentuje własne zdanie i uzasadnia je.